

آیة اللہ سید علی علامہ فانی اصفہانی

۳۴۵۴

ترجمہ سید محمد باقر بنی سعید گنجدی

فهرست نویسی پیش از انتشار: توسط انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع).

سرشناسه: فانی اصفهانی (ع)، سید علی

عنوان و نام پدیدآور: شرب مدام در تبیین علم امام / مترجم سید محمدباقر بنی سعید لنگرودی

مشخصات نشر: قم: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص.

شابک:

ISBN: 978-964-533-208-0

وضعیت فهرست نویسی: فیبا.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۷۳؛ همچنین به صورت زیر نویس.

موضوع: بدا

مو: ع: بدا - نظر شیعه امامیه

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ب ۴ ب ۹ / BP ۲۱۸/۴۴

۱: بندی دیویی: ۲۹۷/۴۲

شماره کتاب: سی ۳۸۷۲۲۴

ناشر بزرگ

نزد دهستان نمایندگان بین المللی کتاب تهران

قدم از نظر شیعه

مؤلف: آیت الله سید علی علامه فانی اصفهانی (ع)

مترجم: سید محمدباقر بنی سعید لنگرودی

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

صفحه و قطع: ۱۷۶ صفحه / رقعی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴

چاپخانه: سلیمانزاده

ناشر: انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۳-۲۰۸-۰

قم - ابتدای خیابان شهدا - کوی آمار (۲۲) - پلاک ۱۵

تلفن: ۳۷۷۲۲۴۷۸ دورنگار: ۰۰۹۹ ۳۷۸۴۰۰

www.imamalipub.ir

قیمت: ۵۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه مترجم
۱۲	سبب ترجمه کتاب
		بدهاء / ۷
۲۱	فصل اول: معنای کلمه بدهاء در لغت
۳۳	فصل دوم: اقتضای قانون محاوره عرفی
۴۱	حقیقت علم و اقوال علما در علم باری تعالی
۴۳	فصل سوم: اختلاف در حقیقت علم
۴۷	اختلاف در علم باری تعالی
۴۷	جهت اول: از حیث حقیقت و ماهیت علم خداوند
۴۸	جهت دوم: از حیث محدوده علم خداوند
۴۹	جهت سوم: از حیث کیفیت علم خداوند
۵۷	نکوهش بعضی از اهل خلاف در مورد این
۵۷	فصل چهارم: مطلب که شیعه امامیه قائل به بدهاء و تقیه می باشند

۶۵	فصل پنجم: اقوال علمای اسلام (شیعه و سنی) در مسئله بداء
۸۹	اختلاف کلمات علما در مسئله آجال
۹۳	فصل ششم: روایاتی که در مسئله بداء وارد شده
۹۹	روایات اهل سنت در مسئله بداء
۱۰۳	فصل هفتم: توجیه علما در نسبت بداء به خداوند
۱۰۵	توجیه اول
۱۰۸	ازمایش محمد رفیع بن مؤمن گیلانی
۱۱۴	توجیه دوم
۱۱۶	توجیه سوم
۱۲۵	فصل هشتم: روایات پیرامون امامت امام حسن عسکری <small>علیه السلام</small>
۱۳۸	مقدمه اول
۱۴۰	مقدمه دوم

خاتمه / ۱۴۱

۱۵۰	پاسخ نظریه تفویض
۱۵۱	پاسخ نظریه جبر

یادنامه شهید سید محمدحسین بنی سعید لنگرودی / ۱۵۷

۱۶۵	خصوصیات اخلاقی شهید سید محمد حسین بنی سعید
۱۶۶	مطلب اول
	مراد در کودکی و نوجوانی به چنین فرزند شهیدی بشارت داده بودند
۱۶۶	

فهرست مطالب

۱۶۷	مطلب دوم
۱۶۷	ندای حق در مستجار
۱۶۹	مطلب سوم
۱۶۹	مطلب چهارم
۱۶۹	مطلب پنجم
۱۷۰	مطلب ششم
۱۷۱	مطلب هفتم
۱۷۳	فهرست منابع

www.ketab.ir

نظریه مرجع عالی در تفسیر العصر

حضرت آیه الله العظمی آقا سید علی علامه فانی اصفهانی رحمته الله پیرامون

ترجمه حاضر:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على سيدنا محمد وآله الطاهرين،

واللعن على اعدائهم الى يوم الدين

به اندک توجهی واضح می شود که در مذاهب دستگاه تخریبی شیطان و شیطان مسلکان که در هر عصری، با سر و پا در مقام گمراه کردن مردم می باشند، خداوند عالم دسته ای از بندگان را مسته و عاقل و عالم را موفق می دارد تا تار و پود دام های آنان را سسسته و راه را برای سالکان طریق هدایت باز نمایند، یا در برابر ابرهای سیاه دیوسیرتان بد اندیش، چراغ راهنمایی را برافراشته تا جهال فریب خورده در تاریکی ها بسر نبرند، ﴿قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ﴾^۱

من خداوند منان را شکر گزارم که توفیق عنایت فرموده جناب مستطاب فاضل با تقوی عمادالاعلام آقای سید محمدباقر بنی سعید لنگرودی (دامت افاضاته) را به ترجمه رساله شریفه «البداء عندالشیعه» که از مؤلفات این جناب است، با اسلوبی روشن و نزدیک به متن با رعایت امانت در ترجمه که طبعاً باعث بر فغانعت بر الزام بی‌پیرایه و اجتناب از عبارت پردازی می‌باشد. خداوند به ایشان سعادت دارین مرحمت فرماید، و چه خوب است ارباب قلم و انان که از موهبت ترجمه برخوردارند سعی کنند فرهنگ اسلامی، بنام تعویض صحیح آن را تقویت داده و کمکی به معارف حقه کنند، و از ترجمه‌های مفسده‌انگیز و گمراه کننده دوری جویند که در غیر این صورت در تقویت گمراهان شریک و در صف گمراه کنندگان محشور خواهند شد. «إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَ هُوَ شَهِيدٌ»

والسلام علیه وعلی اخواننا المؤمنین ورحمة الله و برکاته

جمادی الاولی ۱۳۸۸

علی‌الحسینی الاصفهانی النجفی

مقدمه مترجم

کتابی که از خطِ خوانندگان عزیز می‌گذرد ترجمه کتاب مستطاب «البداء عند النبی» تألیف فقیه عالیقدر آیت‌الله العظمی آقای حاج سید علی علامه نایب‌السفہانی (قدس سره) می‌باشد، از آنجایی که توفیق الهی و عنایتِ بی‌شمار شامل حال این حقیر گردید، بحمدالله در مدت کوتاهی توانستم از ترجمه آن فارغ شوم، و مطالب ارزنده آن را که انصافاً در نوع خود کم نظیر است در دسترس دانش‌پژوهان و فارسی‌زبانان قرار دهم. نکته‌ای که ما نخواستیم در ترجمه کتاب تنها به زیبایی الفاظ قنات کرده و از عمق معنای آن صرف نظر کنیم بلکه سعی ما این بوده است که حتی مطلب این کتاب علمی را آن گونه که باید ادا نموده و نکات دقیق آنرا برای دانش‌پژوهان و فارسی‌زبانان پیورانیم. و این برای آن است که خوانندگان عزیز پس از یک دوره مطالعه کامل آن بتوانند به راحتی دریابند که مقصود از تألیف کتاب حاضر چه بوده، و مطالب آن ایشان را به چه مقصدی رهنمون می‌نماید.

سبب ترجمه کتاب

گویند یکی از مروجین مسیحی موفق شد که چند دانشجوی مسلمان را به طرف کلیسا بکشاند تا بتواند از این راه بر افکار و عقاید مذهبی آنان تسلط پیدا کند، و لذا برای تشویق این دسته از دانشجویان، از پاپ درخواست نمود که آنان را مورد تفقد قرار دهد. پاپ هم برای تشویق و تحریص آن عده وارد بر آنان گردید، انداء مقداری برای آنان صحبت کرد، و بعد برای جلب قلوب آنان معجزی از حضرت مسیح علیه السلام برای دانشجویان مسلمانی که به نظر آنها مسیحی مانده بودند نقل کرد.

پاپ چنین گفت: روزی حضرت مسیح علیه السلام از راهی عبور می کرد؛ مادری که در آن راه کورش در دستش بود، تا چشمش به حضرت افتاد خود را به دست او حضرت افکند، و خواست تا دختر کورش را شفا دهد، حضرت مسیح علیه السلام دستی به چشمان دختر کورش کشید دخترک همان آنجا شفا یافت.

در این هنگام دانشجویان مسلمانی که به نظر پاپ رسانده بودند اینها مسیحی شده اند، به محض شنیدن این معجزه، همه یک صدا گفتند: اللهم صل علی محمد و آل محمد. این شعار است بعد پاپ گردید، نگاهی به اطرافیان کرد، گفتند: قربان، اینها چون تازه مسیحی شده اند روی عادت دیرینه خود این شعار را دادند، شما به صحبت خود ادامه دهید، پاپ هم مشغول صحبت شده و معجزه دیگری نقل کرد. باز همان صحنه تکرار شد، آنگاه پاپ، یک جمله به رهبران و مروجین مسیحی گفت که خیلی قابل توجه است. پاپ چنین گفت:

آگاه باشید که آنها از اسلام به سوی مسیحیت بر نمی گردند، یگانه راهی که برای موفقیت در پیش است، این است که در افکار جوانان اسلامی باید ایجاد شبهه شود، تا می توانید به اصول مذهبی آنان اشکال و خرده گیری کنید، و آنها را نسبت به مذهبشان بدبین نمائید، حال که سعی نمی شوند لاقبل مسلمان هم نباشند و متحیر بمانند، در این صورت می توانید به اهداف خود دست یابید.

بسیار جاان تعجب است با در نظر گرفتن خطری که امروز متوجه به اصول دین است، ما تنها به فروغ آن چسبیده ایم! و حال آنکه با هجومی که از طرف دشمنان، به اصول دین می شود باید پایه های استدلالی اصول دین را پیش از آنکه به دوش بحث های فقهی، توسعه پیدا کند. این در حالی است که در حدود هزار و دویست آیه از آیات قرآن کریم مربوط به اصول، و فقط بانصد آیه مربوط به احکام است.

با چنین وضعی، برای جلوگیری از تبلیغات مردم و گنج کننده، اهمیت دو برنامه ضروری است:

- اول: گسترش درسهای عقاید و اصول دین.
- دوم: انتشار کتب و مقالاتی که در این زمینه نگاشته شده است. محرم الحرام سنه ۱۳۹۵ (ق) بود که جهت سخنرانی به شهر کاشان دعوت شدم، از آنجا که محرم ماه اقامه عزای سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام و یاران با وفای او می باشد، خطبا و دانشمندان گرانمایه در این ماه جهت ارشاد و راهنمایی مردم بر

کرسی‌های خطابه قرار می‌گیرند و از وقایع عاشورا و اهداف اباعبدالله الحسین علیه السلام سخن می‌گویند، اینجانب که یکی از علاقمندان به استاد شهید و بزرگوار آیت الله مطهری (قدس سره) بودم در جلسه‌ای که جنابشان مردم را به فیض می‌رساند شرکت نموده بودم که بعد از سخنرانی استاد، عده‌ای از دانشجویان دانشگاه تهران جهت پاره‌ای از مطالب دور شمع وجودش گرد آمدند، از استاد خواستند که مقداری درباره بداء از نظر شیعه صحبت کنند. استاد شهید علت و انگیزه این درخواست را جویا شد. یکی از دانشجویان اشاره به بغل دستی خود نمود و گفت ایشان یکی از دوستان هم‌سفره‌ای ما در دانشگاه و اهل سنت است. او اکنون میهمان ما می‌باشد، خیر، شش می‌خواهد که درباره عقاید شیعه تحقیق کند، از جمله مطالبی که ایشان را به فکر واداشته، مسئله اعتقاد به بداء نزد شیعیان است.

استاد ضمن تشویق ایشان به تحقیق و مطالعه فرمودند:

از شک و تردید نترسید، انسان که حیوان نیست شک نکند و یا تفکر نداشته باشد، اصولاً شک و تردید از آن ما انسانهاست و همین شک و تردید باعث می‌شود که انسان برای رفع آن کوشش کند، و در حقیقت می‌توان شک را پلکان یقین نامید و به تدریج به مدارج عالیّه نایل آمد، می‌خواهم بگویم شک و تردید پلکان ترقی بشر است اما مشروط بر آنکه بدون هیچ تعصب قومی و مذهبی خواهان حق باشد و خدا را در نظر داشته باشد و در مقابل حق خاضع باشد.

آنگاه مطالب بسیار ارزنده‌ای درباره مسئله بداء بیان داشتند که باعث خوشحالی حاضرین در مجلس بخصوص دانشجویان گردید، در این میان آن برادر اهل سنت درخواست نمود که کتابی در این زمینه به ایشان معرفی شود، استاد ضمن برشمردن بعضی از کتابها فرمودند: «بیشتر آنها عربی است، در اینجا متوجه حقیر شدید و فرمودند: چه خوبست که کتابهای ارزنده علما ما را فضلاء ترجمه کنند و در درس دانشجویان و فارسی زبانان قرار دهند.

اینجانب که از بیانات شیرین و مطالب ارزنده استاد لذت می‌بردم با خود گفتم: در حال حاضر که داستان نویسی زیاد شده، چه خوب است ترجمه نویسی هم زیاد شود و مطالب ارزنده علمای اسلام که غالباً به زبان عربی نوشته‌اند برگردان شود. در این فکر بودم که روز بعد عازم قم شدم، از خیابان «ارم» عبور می‌کردم که چشمم به کتابفروشی حضرتی افتاد، در دستش همیشه جزوه‌ای دیدم که بر روی آن نوشته شده بود (البداء عند المشركه). مؤلف محترم این کتاب را نمی‌شناختم اما کتاب را ابتیاع نمودم، روز بعد که جهت سخنرانی به کاشان رفتم، خدمت استاد رسیدم و کتاب را خدمتشان ارائه نمودم، عرض کردم ملاحظه فرمائید اگر کتاب مفیدی است من آنرا ترجمه کنم. استاد با دیدن کتاب فرمودند: مؤلف این کتاب مرد ملائی است شما ترجمه کنید تا ببینم چگونه ترجمه می‌کنید. و در این باره لطیفه‌ای را بیان داشتند و با تبسم فرمودند: شما ترجمه کنید تا ببینم حرف مؤلف محترم را می‌زنید یا

آخر حرف خودت را! ناگفته نماند که حق با استاد بود زیرا بسیاری از ترجمه‌ها به علت اینکه مترجم می‌خواهد عبارات را به قلم روز و با سجع پیروراند، گاهی از اصل معنی فاصله می‌گیرد و حق مطلب را آنطور که باید، ادا نمی‌کند و مقصود مؤلف را نمی‌رساند. لذا با توجه به مطالب استاد مصمم شدم که آنرا ترجمه کنم، و در عرض کمتر از یک ماه توانستم کتاب مورد نظر را ترجمه نموده و با نام «بداء از نظر شیعه» در صدد نشر آن برآیم.

که بی‌کم و کاست در دست شما خواننده عزیز قرار دارد، ابتدا در سال ۱۳۵۴ به زور طبع آراسته شد، و سپس در سال ۱۳۷۳ با اضافاتی تجدید چاپ گردید، اسرین که چاپ سوم آن با ویراست جدید در اختیار علاقه مندان قرار می‌گیرد، ذکر این نکته را لازم می‌دانم که کار تحقیق، تصحیح و ویراست متن چاپ سوم که همراه با استخراج منابع و افزودن متن روایتی باشد را نورچشمی، أخ الشهدید، حجة الاسلام سید محمد جواد بنی سعید لنگرودی (دامت تائیداته) بر عهده داشته‌اند.

امید است که نسبت به طالبین حق، مشعلی فرزندان و نسبت به مغرضین، سنگری پایدار بوده و مورد توجه و عنایت خوانندگان عزیز قرار گیرد و ذخیره یوم المعادمان باشد. آمین یا رب العالمین.

آذرماه ۱۳۹۳ مطابق با محرم الحرام سنه ۱۴۳۶

سید محمد باقر بنی سعید لنگرودی

تهران - مسجد الشهداء